

Notitie

Onderwerp: Toetsingskader Besluit bodemkwaliteit voor toepassing van klasse B baggerspecie in bestaande plas
 Projectnummer: 357900
 Referentienummer: Notitie MER bodem
 Datum: 29-08-2019

Definitief D0

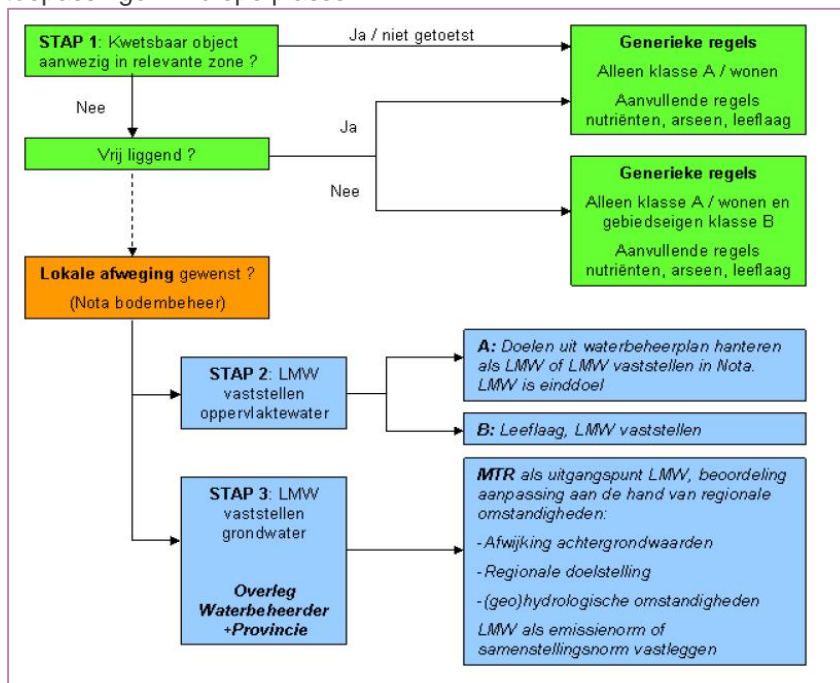
1 Inleiding

Een groot deel van de vrijkomende grond¹ in het plangebied wordt toegepast in bestaand water (noordelijke plas) onder de regels van het Besluit bodemkwaliteit (Bbk). Voor de herinrichting van diepe plassen is de Circulaire herinrichting van diepe plassen en de daarbij behorende Handreiking van toepassing. De Commissie adviseert om voorafgaand aan de besluitvorming in een aanvulling op het MER te onderbouwen dat aan de eisen van de Circulaire herinrichting diepe plassen wordt voldaan. De Commissie vraagt hierbij om een nadere uitwerking van het stroomschema van het generieke toetsingskader dat is opgenomen in de Handreiking. In deze notitie wordt aan deze vraag invulling gegeven.

2 Uitwerking stroomschema generieke toetsingskader bij de herinrichting van diepe plassen

2.1 Generiek kader grootschalige toepassingen in diepe plassen

Figuur 2.1 geeft het stroomschema² van het generieke toetsingskader voor grootschalige toepassingen in diepe plassen.

Figuur 2.1 Stroomschema generieke toetsingskader bij de herinrichting van diepe plassen

¹ formeel is sprake van baggerspecie omdat de grond afkomstig is uit voor oppervlaktewater bestemde ruimte (uiterwaard)

² Bron: Handreiking voor het herinrichten van diepe plassen

Binnen het generieke kader wordt onderscheid gemaakt tussen vrijliggende en niet-vrijliggende diepe plassen. In voorliggend geval gaat het om een niet-vrijliggende plas (de her in te richten plas bevindt zich in een oppervlaktewaterlichaam in het beheer bij het Rijk (Rijkswaterstaat), c.q. in een uiterwaard van de Waal.

In het generieke toetsingskader voor niet-vrijliggende plassen zijn de volgende generieke regels gesteld:

Grond en baggerspecie zijn zonder (aanvullende) emissietoets toepasbaar indien wordt voldaan aan één of meerdere van de onderstaande voorwaarden:

- 1. grond en baggerspecie voldoen op basis van de toetsingsregels uit de Regeling bodemkwaliteit (Rbk) aan de achtergrondwaarden zoals vermeld in deze Regeling;*
- 2. grond en baggerspecie voldoen respectievelijk aan de maximale waarden bodemkwaliteitsklasse wonen en kwaliteitsklasse A;*
- 3. er is sprake is van gebiedseigen³ baggerspecie die voldoet aan de maximale waarden kwaliteitsklasse B en de diepe plas ligt niet in de nabijheid van een binnendijks kwetsbaar object. Indien stap 1 geen bedreiging van kwetsbaar object geeft, is toepassing gebiedseigen klasse B mogelijk zonder Nota bodembeheer.*

In aanvulling op het generieke toetsingskader gelden de volgende beperkingen met betrekking tot arseen: partijen droge (aerobe) bagger van klasse B, die binnen het rivierengebied in niet-vrij liggende diepe plassen worden toegepast, mogen niet worden toegepast indien een arseengehalte boven de maximale waarde bodemkwaliteitsklasse A uit de Regeling bodemkwaliteit wordt aangetoond.

Uit de resultaten van het waterbodemonderzoek blijkt dat de vrijkomende grondstromen maximaal klasse B betreffen. Bovendien is sprake van gebiedseigen baggerspecie. Met betrekking tot arseen wordt opgemerkt dat in de bovengrond incidenteel sprake kan zijn van overschrijdingen van de maximale waarde bodemkwaliteitsklasse A. Omdat het over kleine hoeveelheden bovengrond gaat die ook op de droge locaties binnen het plangebied toegepast kunnen worden, brengt dit de haalbaarheid van de beoogde eindinrichting niet in gevaar

Bovenstaande betekent dat aan de generieke regels van niet-vrijliggende plassen wordt voldaan, mits geen kwetsbare objecten aanwezig zijn in de relevante zone (zie stroomschema). Deze toets is nader uitgewerkt in paragraaf 2.2. Daarnaast worden eisen gesteld aan nutriëntengehalten. Hier wordt nader op in gegaan in paragraaf 2.3.

2.2 Toets beïnvloeding kwetsbare objecten

Conform de Handreiking is in één of meerdere van de volgende situaties sprake van de aanwezigheid van kwetsbare objecten en potentiële beïnvloeding:

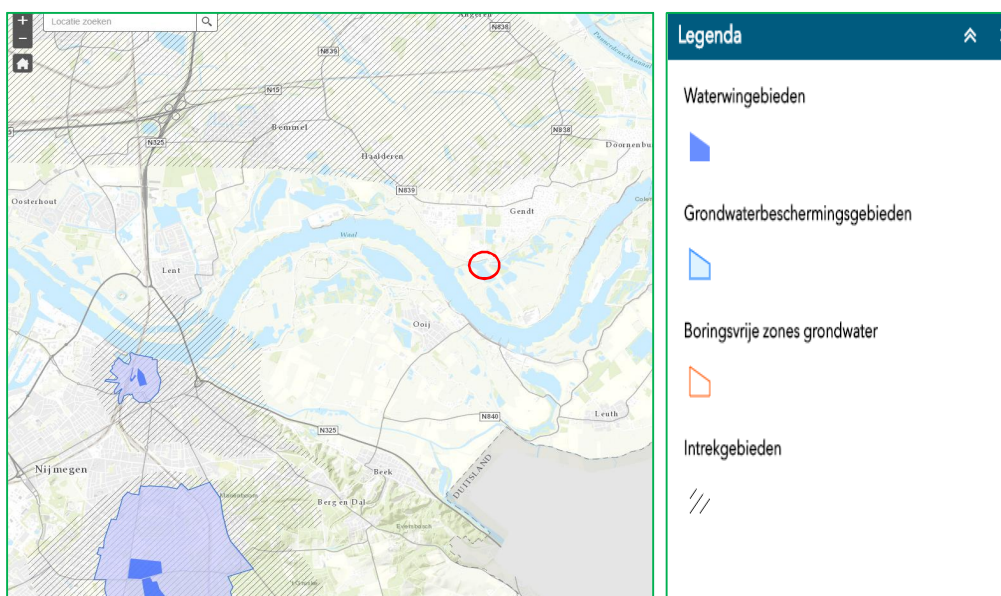
- a. De plas is gelegen binnen een via Provinciale Milieuverordening (PMV) vastgesteld grondwaterbeschermingsgebied of waterwingebied.
- b. De plas is gelegen binnen een straal van 5 kilometer bovenstrooms van een winpunt van grondwater ten behoeve van publieke drinkwaterwinning.
- c. Er blijkt in afstemming met de provincie sprake van noodzakelijke bescherming van één of meerdere gemelde private onttrekkingen, binnen een straal van 1 kilometer benedenstrooms van de diepe plas.

³ gebiedseigen Rijkswateren: de baggerspecie die afkomstig is uit hetzelfde stroomgebied (Maas, Rijn, Schelde en Eems) als waarin de diepe plas gelegen is. In voorliggende project is sprake van gebiedseigen baggerspecie omdat de vrijkomende baggerspecie binnen de projectgrenzen (liggen binnen het stroomgebied van de Rijn) wordt hergebruikt.

- d. Er is sprake van *binnendijks* gelegen *grondwaterafhankelijke* natuurgebieden, die op basis van artikel 10 en 10a van de Natuurbeschermingswet 1998 ter uitvoering van de Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn zijn aangewezen of onderdeel uitmaken van de Ecologische Hoofdstructuur als bedoeld in het Natuurbeleidsplan, binnen een straal van 1 kilometer van de diepe plas.

ad a en b

Uit de kaart drinkwater (<https://www.gelderland.nl/Kaartenencijfers#jumpW> van de provincie Gelderland (zie figuur 2.2) blijkt dat de te herinrichten plas niet binnen een grondwaterbeschermingsgebied of waterwingebied ligt.

Figuur 2.2 Grondwaterbeschermingsgebieden en waterwingebieden

ad c

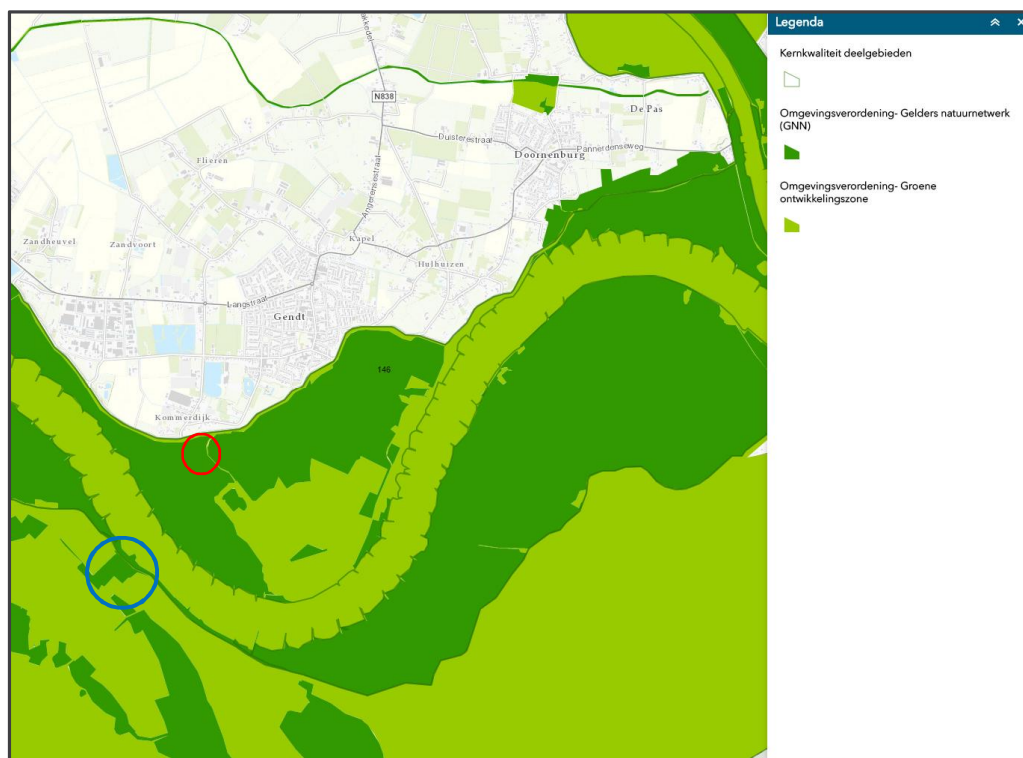
Uit informatie van het waterschap Rivierenland blijkt dat er geen gemelde private onttrekkingen binnen een straal van 1 kilometer benedenstrooms van de te herinrichten plas aanwezig zijn.

ad d

Uit de kaart Gelders NatuurNetwerk (GNN⁴) dat deel uitmaakt van het NatuurNetwerkNederland (NNN) (zie figuur 2.3a) blijkt dat aan de overzijde van de rivier een *binnendijks* gelegen natuurgebied voorkomt op een afstand van circa 800 m (binnen de blauwe cirkel). Omdat dit gebied aan de overzijde van de rivier ligt, is het niet waarschijnlijk dat via het grondwater beïnvloeding vanuit de herin te richten plas optreedt. De rivier fungeert als een geohydrologische barrière. Dit gebied wordt daarom niet als kwetsbaar beschouwd in relatie tot de herinrichting van de noordelijke plas.

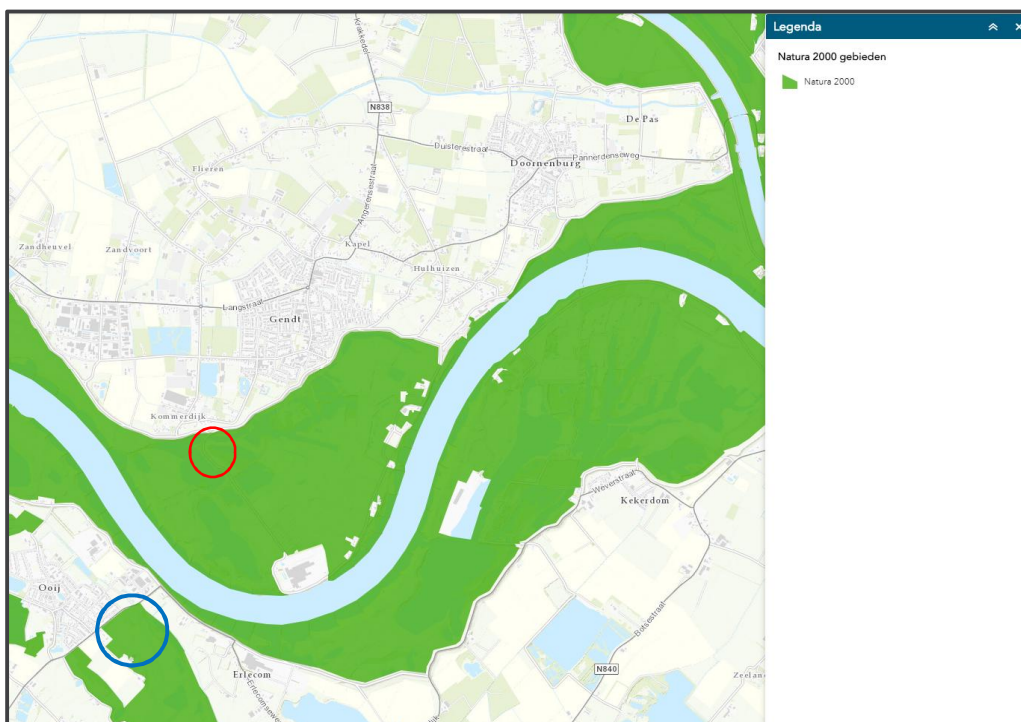
⁴ Het GNN-netwerk omvat de gebieden van de voormalige Ecologische Hoofdstructuur.

Er liggen geen binnendijkse Natura2000⁵-gebieden binnen een straal van 1 km van de noordelijke plas (zie figuur 2.3b). Het dichtstbijzijnde N2000-gebied (blauwe cirkel) ligt op circa 1,5 km van de noordelijke plas.

Figuur 2.3.a GNN-gebieden

⁵ In 2017 is de Natuurbeschermingswet vervangen door de Wet natuurbescherming. De Wet natuurbescherming beschermt o.a. de Natura 2000-gebieden. Welke gebieden onder Natura 2000 vallen, staat in de Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn.

Figuur 2.3.b Natura-2000-gebieden

Conclusie

De her in te richten noordelijke plas ligt niet in de nabijheid van een binnendijks kwetsbaar object. Dit betekent dat conform de regels van de Handreiking vrijkomende klasse B grond in de plas mag worden toegepast.

2.3 Toets nutriënten

Om risico's van eutrofiering van het oppervlaktewater te voorkomen, zijn ook eisen gesteld aan de fosfor (P)- en ijzer (Fe)-gehalten:

- toepassing als vulmateriaal: P-norm: 1,36 g/kg, P/Fe-ratio: 0,055;
- toepassing als afdeklaag: P-norm: 0,68 g/kg, P/Fe-ratio: 0,055.

In de toe te passen partijen grond die uit de bouwvoor komen, zouden hoge P-gehalten kunnen voorkomen, waardoor dit materiaal niet in bestaand water zou kunnen worden toegepast. Indien dit het geval is, gaat het over een kleine hoeveelheden bovengrond die op de droge locaties binnen het plangebied toegepast kunnen worden. Dit brengt de haalbaarheid van de beoogde eindinrichting niet in gevaar.

2.4 Conclusie

Uit de nadere uitwerking van het stroomschema in de Handreiking herinrichting diepe plassen blijkt dat de voorgenomen toepassing van klasse B baggerspecie in de bestaande plas voldoet aan het toetsingskader Bbk.

Verantwoording

Titel Toetsingskader Besluit bodemkwaliteit
voor toepassing van klasse B
baggerspecie in bestaande plas

Projectnummer 357900

Referentienummer Notitie MER bodem

Revisie D0

Datum 29-08-2019

Auteur Jos Reijerink

E-mailadres jos.reijerink@sweco.nl

Gecontroleerd door Dimitri van de Vis

Paraaf gecontroleerd

A handwritten signature in blue ink, consisting of a horizontal line with a small 'u' above it and a long horizontal stroke extending to the right.

Goedgekeurd door Patrick Driessen

Paraaf goedgekeurd

A handwritten signature in blue ink, consisting of several overlapping loops and a horizontal stroke.